

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 13.2.2006
KOM(2006) 45 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET**

Interoperabilitet for paneuropæiske e-forvaltningstjenester

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

Interoperabilitet for paneuropæiske e-forvaltningstjenester

Nu om dage indgår e-forvaltning som et centralt led i EU's bestræbelser for at skabe økonomisk, social og miljømæssig fornyelse. E-forvaltning bidrager som bekendt til at udvikle og gennemføre offentlige politikker, og i den senere tid har der især været fokus på e-forvaltningens rolle for forbedring af de europæiske økonomier gennem øget konkurrenceevne og innovation.

Der er sket store fremskridt inden for e-forvaltning på alle niveauer i den offentlige administration i Europa. Fremdriften skal bevares, men samtidig er det nu også nødvendigt at fokusere mere på e-forvaltningens grænseoverskridende dimension, hvor interoperabilitet prioriteres endnu højere. Et tættere samarbejde mellem medlemsstaternes administrationer vil bidrage til at sikre bedre tjenesteydelser til borgere og virksomheder i Europa og en mere effektiv gennemførelse af EU-politikker.

Øget samarbejde forudsætter bedre kommunikation mellem et stigende antal administrationer inden for den offentlige sektor, og denne udfordring kræver en fælles indsats fra medlemsstaternes og Fællesskabets side. Denne meddelelse har derfor til formål at gøre medlemsstaterne opmærksom på det arbejde, der skal gøres for at opnå paneuropæisk interoperabilitet for e-forvaltningstjenester. Da det er nødvendigt at tage hensyn til mange forskellige forhold, fremsættes der hermed forslag til prioritering og til en første række aktioner. Med denne meddelelse opfordres Rådet til at tage hensyn til de identificerede krav og støtte de foranstaltninger, der kan opfylde kravene.

1. INDLEDNING

1.1. Baggrund

For at øge de europæiske økonomiers konkurrenceevne er det nødvendigt at modernisere den offentlige sektor i Europa og forbedre forbindelserne mellem de tilknyttede organer:

- Det indre marked er afhængigt af moderne og effektive offentlige administrationer, som fremmer mobilitet og gnidningsfrie forbindelser mellem borgere og virksomheder.
- Moderne offentlig administration skal bygge på avanceret itk-infrastruktur og strømlinede e-forvaltningsprocesser. Hvis det ikke er tilfældet, kan den ikke levere de omkostningseffektive, gennemsigtige og praktiske tjenester, som er nødvendige for at kunne udnytte it-samfundets muligheder.

Der hersker ingen tvivl om de fordele, der er forbundet med e-forvaltning og navnlig grænseoverskridende e-forvaltningstjenester¹. Derfor fremhæves forholdet mellem e-forvaltningens infrastruktur og virksomheders mobilitet tydeligt i forslaget til direktiv om tjenesteydelser på det indre marked². I henhold til forslaget skal medlemsstaterne oprette den infrastruktur, der er nødvendig for interoperabilitet, således at mobile virksomheder kun behøver at henvende sig et enkelt sted for at få ordnet alle de administrative procedurer i forbindelse med mobilitet.

Andre EU-politikområder har også behov for støtte i form af øget informationsudveksling mellem administrationer. Det er ikke muligt at nå politiske mål uden øget samarbejde mellem administrationer, der understøttes af informationsteknologi, uanset om det er inden for retlige og indre anliggender eller eksterne relationer og sikkerhedspolitik.

Interoperabilitet for e-forvaltningstjenester³ på basis af standarder, åbne specifikationer og åbne grænseflader er nu blevet til en afgørende tværgående opgave. I handlingsplanen e-Europe⁴ hed det udtrykkeligt, at interoperabilitet er en forudsætning for at kunne gennemføre europæiske e-forvaltningstjenester, og medlemsstaterne fremhævede på ny interoperabilitetens betydning på den ministerkonference, der blev holdt i Como i juli 2003 over temaet: Samarbejdet om udvikling af paneuropæiske tjenester afhænger til dels af interoperable informations- og kommunikationssystemer på alle forvaltningsniveauer.

Det betyder, at selvom medlemsstaterne er ansvarlige for deres egne systemers interoperabilitet, så kræver interoperabilitet på europæisk plan - som er en forudsætning for at kunne gennemføre fælles EU-politikker og prioriteter - at der samarbejdes og koordineres på europæisk plan. Spørgsmålet om en sådan interoperabilitet bør derfor fortsat stå højt på EU's dagsorden for elektroniske tjenester af offentlig interesse (inden for e-forvaltning, men også andre områder som f.eks. sundhed og uddannelse), navnlig som led i den nye strategiske ramme "i2010⁵ – Et europæisk informationssamfund som middel til vækst og beskæftigelse" og forskellige tilknyttede initiativer og programmer. I i2010 omtales interoperabilitet udtrykkeligt som en af fire vigtige udfordringer, der skal tages op for at skabe et fælles europæisk samarbejdsområde for information, og som en forudsætning for ikt-baserede offentlige serviceydelser.

¹ KOM(2003) 567 endelig af 26. september 2003 "E-forvaltningens betydning for Europas fremtid" og SEC(2004) 346 af 18. marts 2004 "Commission staff working paper on the interoperability of digital interactive television services".

² Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, KOM(2004) 2, forelagt af Kommissionen.

³ I forbindelse med denne meddelelse er interoperabilitet den evne, informations- og kommunikationsteknologisystemer og de forretningsprocesser, de understøtter, har til at udveksle data og muliggøre deling af information og viden, jf. European Interoperability Framework for pan-European eGovernment Services, udgave 1.0, offentliggjort i november 2004, <http://europa.eu.int/idabc/en/document/3473/5585>.

⁴ "eEurope 2005: Et informationssamfund for alle. En handlingsplan som oplæg til Det Europæiske Råds møde i Sevilla 21.-22. juni 2002", KOM(2002) 263 endelig af 28. maj 2002, http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2005/all_about/action_plan/index_en.htm.

⁵ 2005 "i2010 – Et europæisk informationssamfund som middel til vækst og beskæftigelse", KOM(2005) 229 endelig af 1. juni 2005, <http://europa.eu.int/i2010>.

1.2. Udfordringer: Paneuropæiske tjenester til borgere og virksomheder

Interoperabilitet for e-forvaltningstjenester forudsætter, at nye partnere og ny teknologi hele tiden integreres i en løbende proces:

- Der ydes e-forvaltningstjenester på alle niveauer i administrationen. Der skal sikres interoperabilitet mellem administrationer på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk niveau for at kunne yde gnidningsfri service.
- Det er en større opgave, at få integreret de nye medlemsstater, men processen er allerede i gang.
- Det stigende antal borgere, som går på nettet, vil forvente og kræve effektiv og enkel elektronisk adgang til information og tjenester.
- Teknologier og markedsprodukter er i konstant forandring. Der kommer nu nye metoder til at sikre interoperabilitet, og flere muligheder for at forbedre e-forvaltningstjenester betyder, at interoperabilitet er ved at blive et aktuelt emne på områder, hvor det ikke tidligere har været tilfældet.
- De fremskridt, medlemsstaterne har gjort i forbindelse med udarbejdelsen af deres egne e-forvaltningsprogrammer og –politikker, betyder, at der er truffet mange valg med hensyn til gennemførelse. Det er ved at blive en større opgave at integrere uensartede elementer og processer.
- Der foreligger kun enkelte paneuropæiske specifikationer, og der udveksles endnu ikke systematisk knowhow og eksempler på bedste praksis.

Det stigende antal aktører, de stadig mere komplicerede forbindelser og de tilknyttede it-systemer gør det nødvendigt at sikre konsekvent arkitektur, fælles politikker og standarder og en bred vifte af løbende samordningsbestrebelse fra EU-institutionernes og medlemsstaternes side. Forholdene bliver endnu mere kompliceret i takt med, at de paneuropæiske tjenester udbygges.

1.3. Meddelelsens rækkevidde

Holdningen til europæisk interoperabilitet e-forvaltningstjenester ligger fast, og grundlaget er på plads:

- Med en første udgave af de europæiske interoperabilitetsrammer for paneuropæiske e-forvaltningstjenester⁶ og de tilknyttede retningslinjer for arkitektur er der fastlagt politikker, standarder og specifikationer til støtte for europæiske e-forvaltningspartnere, som gør forretninger med hinanden.
- Der er i kraft af e-forvaltningsrelaterede forsknings- og udviklingsprogrammer gennemført og afsluttet undersøgelser og iværksat pilotprojekter på området.

⁶ "European Interoperability Framework for pan-European eGovernment Services" er et arbejdsdokument under Ida-programmet, <http://europa.eu.int/idabc/en/document/3473/5585>. Dokumentet, der har været genstand for en indgående høring af og drøftelse blandt de berørte parter, er ikke udtryk for Europa-Kommissionens officielle politik.

- I forbindelse med rådgivende høringer om nationale e-forvaltningsinitiativer for e-Europe 2005 er der anbefalet forskellige tilgange til interoperabilitet⁷.
- Programmet for forskning, teknologisk udvikling og demonstration af informationssamfundsteknologier (IST RTD), programmet for det transeuropæiske netværk for e-forvaltning (eTEN) og programmet for interoperabel levering af paneuropæiske e-forvaltningstjenester til offentlige myndigheder, virksomheder og borgere (Idabc) bidrager i fællesskab til at identificere, validere og gennemføre paneuropæiske tjenester⁸. Under Idabc er der afsluttet en undersøgelse om paneuropæiske tjenester med de relevante berørte parter⁹.

Men i betragtning af de begrænsede ressourcer er det nødvendigt at prioritere bestræbelserne for at udvikle grænseoverskridende e-forvaltningstjenester. Endvidere skal det sikres, at de foranstaltninger til støtte af interoperabilitet, som de pågældende tjenester kræver, bliver bæredygtige på lang sigt.

Derfor går denne meddelelse ud på, at:

- opregne de grundlæggende krav til gennemførelsen af paneuropæisk interoperabilitet for e-forvaltningstjenester
- opstille forskellige politikker og foranstaltninger i prioriteret rækkefølge med det sigte at opnå interoperabilitet for e-forvaltningstjenester i paneuropæisk sammenhæng
- foreslå yderligere tiltag som første led i gennemførelsen af disse rammer.

2. GENNEMFØRE PANEUROPÆISK INTEROPERABILITET FOR E-FORVALTNINGSTJENESTER

2.1. Fordele ved interoperabilitet for e-forvaltning

Interoperabilitet er en forudsætning for at kunne levere e-forvaltningstjenester på tværs af nationale og organisatoriske grænser. Interoperabilitet letter kommunikation, interaktion og transaktioner mellem forskellige enheder eller partnere. Interoperabilitet gør det muligt for organer at beholde deres uafhængighed, samtidig med at informationer og transaktioner får lov til at bevæge sig på tværs af deres grænser.

⁷ Jf. CoBrA's henstillinger af 25. oktober 2004:
http://europa.eu.int/information_society/activities/egovernment_research/doc/cobra_recommendations_for_eGovernment_beyond2005.pdf.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 2004/387/EF om interoperabel levering af paneuropæiske e-forvaltningstjenester til offentlige myndigheder, virksomheder og borgere (Idabc).

⁹ Offentliggøres i den nærmeste fremtid: Undersøgelse af de berørte parters krav til paneuropæiske e-forvaltningstjenester.

2.2. Dimensioner og krav i forbindelse med interoperabilitet for e-forvaltning

Der er tre centrale aspekter ved interoperabilitet, som skal tages i betragtning ved gennemførelse af e-forvaltningstjenester:

- Organisatorisk interoperabilitet drejer sig om at kunne identificere de aktører og organisatoriske processer, der indgår i leveringen af en specifik e-forvaltningstjeneste, og at opnå enighed mellem dem om, hvordan deres interaktion struktureres, dvs. at definere deres "forretningsgrænseflader"¹⁰.
- Teknisk interoperabilitet drejer sig om at sammenkæde it-systemer og software, definere og bruge åbne grænseflader, standarder og protokoller med henblik på at opbygge pålidelige og effektive informationssystemer.
- Semantisk interoperabilitet drejer sig om at sikre, at de udvekslede informationers betydning ikke går tabt i processen, at betydningen bevares og forstås af de berørte personer, applikationer og institutioner.

Der er behov for koordineringsbestrebelse inden for og på tværs af alle tre områder.

2.3. Forvaltning af interoperabilitet for e-forvaltning

Der vil være forskel på tilgangen til interoperabilitet og de løsninger, der vælges, alt efter de pågældende e-forvaltningstjenester og de omstændigheder, hvorunder tjenesterne gennemføres. Inden for bestemte områder kan der kun opnås interoperabilitet på europæisk niveau ved en trinvis proces, og støtten skal tilrettelægges i overensstemmelse hermed.

De tilknyttede koordineringsbestrebelse skal støttes af administrationer på alle niveauer. Politiske og tekniske hensyn bestemmer, hvor ansvaret ligger.

I overensstemmelse med nærhedsprincippet skal der fra offentlig side kun gribes ind på det niveau, hvor det er mest effektivt i forhold til målsætningerne, og det vil ofte sige på medlemsstatsniveau. Men i betragtning af tjenesternes omfang og rækkevidde og koordineringen af foranstaltninger til støtte for paneuropæisk interoperabilitet er det nødvendigt at træffe en række foranstaltninger på EU-niveau.

I den forbindelse påhviler det specifikke politikområder at koordinere deres egne aftaler om interoperabilitet for e-forvaltning, mens regler og elementer, som finder almindelig anvendelse, skal defineres på tværs af politikområder. Derfor skal semantiske ordninger for udveksling af beskatningsdata eller statistikker inden for sundhedsområdet defineres af beskatnings- og sundhedsadministrationer. Men almindeligt anvendte elementer, f.eks. beskrivelser af varer, institutioner eller fysiske personer, eller tekniske regler, f.eks. om anvendelse af sikre transportprotokoller og grænseflader, skal organiseres horisontalt på tværs af alle områder og i givet fald synkroniseres med lignende bestrebelse i erhvervslivet.

¹⁰ Som defineret i de europæiske interoperabilitetsrammer.

2.4. Lovgivning

Nationale e-forvaltningsprogrammer er stødt på retlige problemer i forbindelse med forsøg på at omstrukturere og forenkle processer med henblik på en mere effektiv interaktion med kunderne. Der vil sandsynligvis blive mange flere problemer på paneuropæisk plan.

Det kan blive nødvendigt at ændre national lovgivning for at opnå organisatorisk interoperabilitet for paneuropæiske e-forvaltningstjenester. Konsekvensanalyser af lovforslag – herunder fra EU – skal måske også vedrøre hindringer for e-tjenester.

Kommissionen har lanceret en undersøgelse (under Modinis-programmet i forbindelse med eEurope 2005) af retlige og organisatoriske hindringer for e-forvaltning.

3. OPFYLDE KRAVENE TIL INTEROPERABILITET

3.1. Resultater

3.1.1. *Politikker og standarder for paneuropæisk interoperabilitet*

Efter omfattende høringer af medlemsstaterne og repræsentanter for erhvervslivet blev en første udgave af de europæiske interoperabilitetsrammer for paneuropæiske e-forvaltningstjenester offentliggjort som et Ida-arbejdsdokument (Ida=dataudveksling mellem administrationerne) i november 2004 med forslag til generelle retningslinjer for levering af paneuropæiske e-forvaltningstjenester. Da de enkelte medlemsstater antages at have eller at være i færd med at udvikle deres egne nationale interoperabilitetsrammer for e-forvaltning, fokuserer de europæiske interoperabilitetsrammer på at supplere frem for at erstatte nationale interoperabilitetsrammer for e-forvaltning. Det sker ved at tilføje en paneuropæisk dimension. De europæiske interoperabilitetsrammer indeholder anbefalinger, definitioner af generiske standardiseringskrav for de organisatoriske, semantiske og tekniske aspekter ved en sådan interoperabilitet og en række generelle principper for europæisk samarbejde inden for e-forvaltning.

3.1.2. *Projekter og undersøgelser*

Der er under F&U-programmer om e-forvaltning, Ida, eTEN og de individuelle politikområder gennemført en lang række projekter, som drager fordel af og fremmer interoperabilitet for e-forvaltning. Ida-programmet har f.eks. ført til europæiske specifikationer for offentlige indkøb via nettet og eLink til middleware for sikker dataudveksling mellem administrationer og deres kommunikationspartnere. eTEN er resulteret i et paneuropæisk pilotsystem til behandling af standardiserede registreringsdata til brug for virksomheder. Sektorer som told- og skatteforvaltning, sundhed, socialsikkerhed og statistik er allerede nået langt med interoperabilitet og standardisering – til dels med støtte fra Kommissionen. F&U-programmet omfatter undersøgelse af interoperabilitet inden for nye områder som f.eks. mobile e-forvaltningstjenester.

3.2. Nødvendig indsats

3.2.1. Prioritering

Bestræbelserne for at opfylde kravene til interoperabilitet for e-forvaltningstjenester skal fokusere på prioriterede politikområder. I betragtning af det økonomiske klima i EU og betydningen af at give borgerne reelle fordele må udvælgelsen nødvendigvis bl.a. ske på grundlag af de forventede konsekvenser for konkurrenceevnen og beskæftigelsen, innovation og bidrag til europæisk medborgerskab. Grænseoverskridende selskabsregistrering og interoperabilitet for elektroniske indkøb (eProcurement) på europæisk plan tæller blandt de højtprioriterede områder. Det bliver også stadig mere nødvendigt at mindske den administrative byrde for virksomhederne i EU. Gnidningsfri indsamling af paneuropæiske statistikker er et fremtidsperspektiv. Med hensyn til socialsikring og jobtilbud vil grænseoverskridende serviceydelser lette borgernes mobilitet.

3.2.2. Politiske strategier og retningslinjer

Reaktionerne efter offentliggørelsen af den første udgave af de europæiske interoperabilitetsrammer for paneuropæiske e-forvaltningstjenester viser, at der er behov for en dybere forståelse af interoperabilitet for e-forvaltning og virkningerne heraf. De europæiske interoperabilitetsrammer skal tilpasses, således at de er på højde med de politiske krav og den teknologiske udvikling. De skal suppleres med henstillinger om specifikke standarder og applikationer, som findes i retningslinjerne for arkitektur og tilsvarende dokumenter, som skal udarbejdes under Idabc-programmet. Fremtidige, mere detaljerede udgaver af de europæiske interoperabilitetsrammer vil blive formaliseret på baggrund af politiske retningslinjer, som fås ved høringer og undersøgelser i forbindelse med de forskellige berørte EU-programmer, herunder i2010-initiativet. På længere sigt kan det blive nødvendigt at oprette et permanent forvaltningsorgan.

De europæiske interoperabilitetsrammer skal suppleres med en revideret udgave af de velkendte Ida-retningslinjer for arkitektur, som behandler interoperabilitet ud fra en mere teknisk og pragmatisk synsvinkel. Retningslinjerne hviler på princippet om en solid arkitektur og viser, hvordan generiske e-forvaltningskomponenter og netværksinfrastruktur kan gennemføres og integreres.

3.2.3. Fremme samarbejde mellem administrationer

Inden for flere politikområder, f.eks. told og beskatning, er tvæeuropæisk informationsudveksling blevet helt almindelig og har ført til sektorspecifikke aftaler om interoperabilitet. Men der skal gøres en indsats for at opnå interoperabilitet på alle forvaltningsniveauer. Kommissionen foreslår at samle alle de berørte parter og gennemføre projekter vedrørende validering og udbredelse med henblik på at implementere forskellige interoperable modeller for tjenesteydelser med støtte fra eTEN-programmet. Der forventes input fra F&U-projekter og Modinis-undersøgelser. Endvidere vil Idabc-programmet fortsat tjene som et forum for fremme af samarbejde mellem offentlige administrationer i Europa til støtte for EU-politikker.

De berørte parter inden for de givne områder skal samles på europæisk niveau – på tværs af medlemsstater og forskellige forvaltningsniveauer – med henblik på at:

- opregne de tjenester og tjenestekomponenter, der findes i de forskellige medlemsstater
- definere handlingsplaner for bestemte tjenester eller sektorer og fastlægge, hvordan interoperabilitet kan opnås og benchmarkes
- bestemme på hvilket tværgående interoperabilitetsniveau, EU skal gøre en indsats
- aftale, hvilket interoperabilitetsniveau for e-forvaltning der skal opnås, og hvilken metode der skal anvendes
- aftale, hvilke genbrugsmodeller eller dimensionerbare modeller der skal indføres i fællesskab.

Til støtte for denne koordineringspolitik skal de første retningslinjer i de europæiske interoperabilitetsrammer suppleres med tilknyttede fora og institutionaliserede koordineringsprocesser på europæisk niveau.

3.2.4. *Forvaltning af generiske elementer*

Erfaringerne fra nationale interoperabilitetsprogrammer og standardiseringsprocesser viser, at identifikation og definition af fælles elementer og kernekomponenter er en nødvendig forudsætning for effektiv informationsformidling. Et oplagt eksempel er den standard for postadresser, som er accepteret i hele verden. Denne standard sikrer alene, at breve når frem til bestemmelsesstedet, uanset i hvilket land modtagerne bor.

De forvaltninger, som er involveret i sektorspecifik informationsudveksling, bør nå til enighed om de aspekter, som kun vedrører dem, hvorimod det er nødvendigt at træffe afgørelse om tilbagevendende spørgsmål og grænseoverskridende interoperabilitet på EU-niveau. Der skal indføres processer, som kan sikre en hensigtsmæssig koordinering med medlemsstaterne, og det kan blive nødvendigt med opbakning fra en ansvarlig forvaltningsenhed. Opgaven kan uddelegeres til en eller flere medlemsstater, men kan også løses ved en institutionaliseret proces på EU-plan.

3.2.5. *Standardisering*

Ikt-standardisering er karakteriseret ved åbenhed og inddragelse og kan derfor i høj grad bidrage til at opnå interoperabilitet for netværk, tjenester og applikationer. Der skal derfor gøres en større indsats for at gøre opmærksom på den offentlige sektors krav til e-forvaltningsstandardisering inden for de europæiske (CEN, CENELEC og ETSI) og internationale standardiseringsorganisationer¹¹.

¹¹ Det bekræftes politisk af henstillinger fra CoBra, beslutningerne fra den 43. møde, som generaldirektørerne for offentlig forvaltning i Den Europæiske Union holdt den 22. og 23. november 2004 (<http://www.eipa.nl/>), og et strategioplæg med titlen "Rethinking the European ITC Agenda: Ten

Under handlingsplanen for standardisering i forbindelse med e-Europe har de europæiske standardiseringsorganisationer, navnlig CEN og ETSI, i samarbejde med berørte parter og offentlige forvaltninger iværksat et standardiseringsprogram, som sigter mod at identificere og gennemføre prioriteter for e-forvaltningsstandardisering for at øge interoperabiliteten. Det henstilles til de europæiske standardiseringsorganisationer at fortsætte deres bestræbelser og videreføre dem under i2010-initiativet.

3.2.6. *Arkitektur til grænseoverskridende levering af e-forvaltningstjenester*

For at sikre en økonomisk og effektiv gennemførelse af den infrastruktur, der kræves for at kunne levere paneuropæiske e-forvaltningstjenester, er det nødvendigt at følge et overordnet koncept, som er baseret på standarder. En sådan arkitektur overlader det til de enkelte ansvarlige aktører at definere de komponenter, de ønsker at gennemføre, samtidig med at konceptet sikrer, at der sammenhæng i den samlede ordning. Kommissionen har til hensigt at definere fælles begreber, principper og retningslinjer for levering af paneuropæiske e-forvaltningstjenester gennem Idabc-programmet i samarbejde med programmerne FTU og eTEN.

3.2.7. *Fælles infrastruktur til støtte af interoperabilitet for e-forvaltning*

Online informationsplatforme, registre og datasamlinger vil fremme organisatorisk og semantisk interoperabilitet for e-forvaltningstjenester, for de angiver, hvor og hvordan der fås adgang til informationer, og hvorledes informationerne skal tolkes. Denne infrastruktur har til formål at slå bro over forskelle mellem nationale tilgange. Kommissionen har til hensigt at fremme forskning via FTU-programmet og benytte sig af programmerne eTEN og Idabc til at validere og gennemføre infrastrukturen. Det bliver nødvendigt at overveje, hvordan infrastrukturen skal opbygges og finansieres på længere sigt.

3.2.8. *Fælles elementer*

Det bliver nødvendigt at identificere de fælles elementer og kernekomponenter, som kan og bør anvendes af interoperabilitetspartnerne på europæisk niveau. Aftaler om deres specifikationer bør koordineres, offentliggøres og videreføres af de kompetente myndigheder, om nødvendigt med inddragelse af anerkendte standardiseringsorganer. Eksempler på god praksis i EU og den resterende del af verden forventes at bidrage hertil.

ICT-breakthroughs for reaching Lisbon goals”, Haag 2004, som det nederlandske formandskab tog initiativ til [http://www.pwc.com/Extweb/pwcpublishations.nsf/docid/EC6DE73A846581CE80256EFD002E41FB/\\$file/pwc_rethinking_european_ict_agenda.pdf](http://www.pwc.com/Extweb/pwcpublishations.nsf/docid/EC6DE73A846581CE80256EFD002E41FB/$file/pwc_rethinking_european_ict_agenda.pdf).

3.2.9. *Sørge for koordinering og videreførelse*

Det er nødvendigt at vurdere konsekvenserne af den koordinering og videreførelse, der skal til for at gennemføre paneuropæisk interoperabilitet¹². Det vil bl.a. gøre det nødvendigt at:

- koordinere paneuropæiske aftaler om fælles specifikationer, standarder og regler på tværs af politikområder
- bistå ved koordinering af aftaler inden for politikområder
- værne om aftalernes bæredygtighed ved at yde teknisk og organisatorisk bistand med hensyn til adgang til samt videreførelse og yderligere udvikling af disse specifikationer og regler.

Idabc vurderer, hvilke modeller der kan komme på tale, og fremlægger resultaterne medio 2006¹³.

3.2.10. *Viden, god praksis og overholdelse af reglerne*

Interoperabilitet for e-forvaltning forudsætter, at alle holder sig til de fælles retningslinjer og henstillinger. Overensstemmelse er kædet tæt sammen med viden, og det er nødvendigt med en indsats for at gøre opmærksom på de retningslinjer og standarder, der opnået enighed om. Programmerne eTEN og Idabc samt de e-forvaltningsrelaterede aktiviteter under IST-programmet og eEurope Modinis-programmet fremmer allerede spredning af viden og eksempler på god praksis. Indsatsen vil blive øget.

3.2.11. *Fremme udvikling og spredning af interoperable e-forvaltningsmodeller*

Den offentlige sektor er i høj grad afhængig af, at der udvikles e-forvaltningstjenester i den private sektor. Programmerne eTEN og IST giver mulighed for at fremme udvikling af sådanne modeller. Der findes et væld af open source software-komponenter, og programmerne IST, eTEN og Idabc tager sigte på at gøre det lettere for forvaltninger af dele sådanne løsninger.

3.2.12. *Forskning*

Programmet IST FTU fokuserer på interoperabel e-forvaltning i forbindelse med innovative metoder til levering af tjenester (f.eks. mobile tjenester eller tjenester med flerkanal-tilgang), som kan anvendes på alle niveauer (lokalt, regionalt, nationalt, europæisk), og fremtidens nye paneuropæiske tjenester. Der fokuseres især på integration af back-office, semantik, kernefaciliteter, f.eks. grænseoverskridende elektronisk identitetsstyring og autentificering, og sikker e-forvaltning. Der udveksles erfaringer fra disse FTU-projekter gennem et observationsorgan for

¹² Jf. også EPAN, "Key Principles of Interoperability Architecture", som blev udarbejdet under det irske formandskab i 2004, <http://www.reach.ie/publications/downloads/PrinciplesofInteroperability.pdf>.

¹³ Jf. artikel 10, stk. 8, i Europa-Parlaments og Rådets afgørelse 2004/387/EF om vedtagelse af Idabc-programmet, EUT L 144 af 30.4.2004 (berigtigelse i EUT L 181 af 18.5.2004, s. 25).

interoperabilitet¹⁴. Der er planlagt og gennemført ledsagende undersøgelser og foranstaltninger vedrørende elektronisk identifikation og autentificering i forbindelse med e-forvaltning, lokal og regional interoperabilitet samt tilknytning til udveksling af eksempler på god praksis.

KONKLUSIONER

Denne meddelelse tager udgangspunkt i den opfattelse, at Europa har behov for offentlige grænseoverskridende serviceydelser for at få en mere konkurrencedygtig økonomi og for at øge borgernes og virksomhedernes mobilitet. Det fremføres, at

- interoperabilitet, dvs. evnen til at forbinde informationsbehandlingssystemer og arbejdsprocesser og til at forstå og genanvende informationer fra andre organer, er en forudsætning for et mere konkurrencedygtigt og innovativt Europa
- gennemførelse af interoperabilitet for e-forvaltningstjenester på paneuropæisk plan kræver fælles strategier og en stor indsats fra alle berørte parter med hensyn til samarbejde og driftsmæssig infrastruktur med udgangspunkt i en langsigtet strategi for bæredygtige paneuropæiske e-forvaltningstjenester
- interoperabilitet for e-forvaltning derfor er en udfordring for Europa, som de europæiske institutioner skal tage op i tæt samarbejde med medlemsstaterne; e-forvaltning skal ikke kun behandles i paneuropæisk sammenhæng, men også inden for politikområder og på tværs af sektorer
- der skal foretages en prioritering i forbindelse med gennemførelsen af interoperabilitet for e-forvaltning, og det skal ske på grundlag af de forventede fordele for EU's økonomi og den sociale samhørighed i Europa
- det er nødvendigt at vurdere og sikre de midler, der skal anvendes til at realisere de første investeringer og opnå foranstaltninger til levering af grænseoverskridende tjenester, som er bæredygtige på lang sigt.

På grundlag af denne meddelelse fremsætter Kommissionen forslag, som skal fremme oprettelse af interoperable paneuropæiske tjenester. Det vil ske under i2010-initiativet, hvor en handlingsplan for e-forvaltning er under udarbejdelse, og under Idabc-programmet, hvor der skal defineres mekanismer til sikring af Idabc-infrastruktur-tjenesters finansielle og driftsmæssige bæredygtighed inden den 31. december 2006¹⁵.

¹⁴ <http://www.egovinterop.net/>.

¹⁵ Jf. artikel 10, stk. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 2004/387/EF af 21. april 2004 om interoperabel levering af paneuropæiske e-forvaltningstjenester til offentlige myndigheder, virksomheder og borgere (Idabc).